

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

AUTOALAN KESKUSLIITTO

HE 46/2024 vp

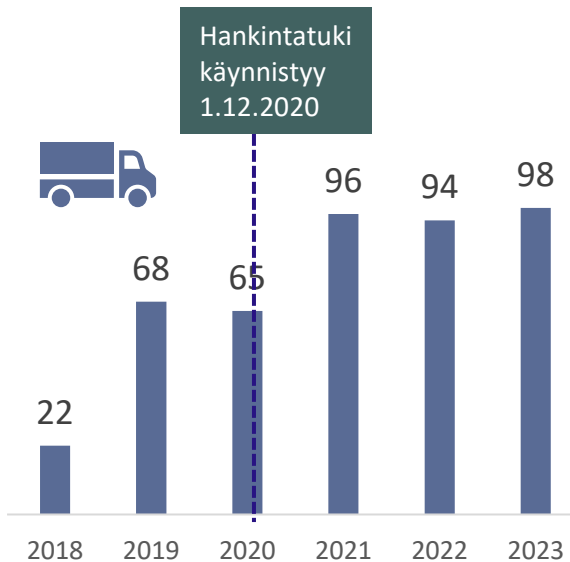
**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella
käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan määräaikaisesta
tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

22.5.2024

Hanna Kalenoja, liikenteen erityisasiantuntija

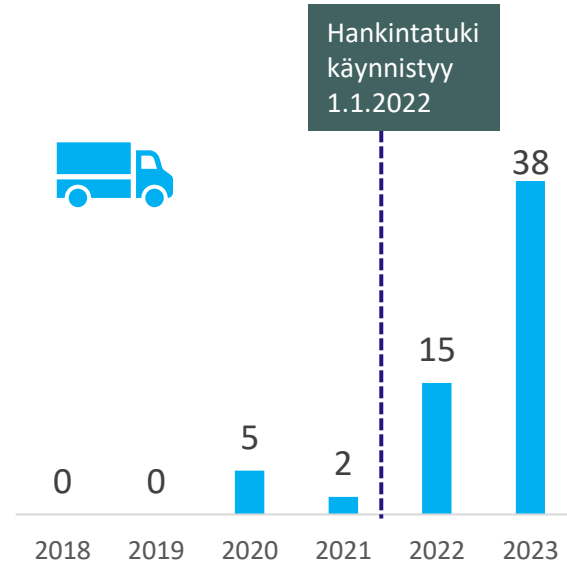
Hankintatuet ovat lisänneet selvästi sähkö- ja kaasukäyttöisten kuorma-autojen ja sähköpakettiautojen kysyntää

Kaasukuorma-autojen ensirekisteröinnit

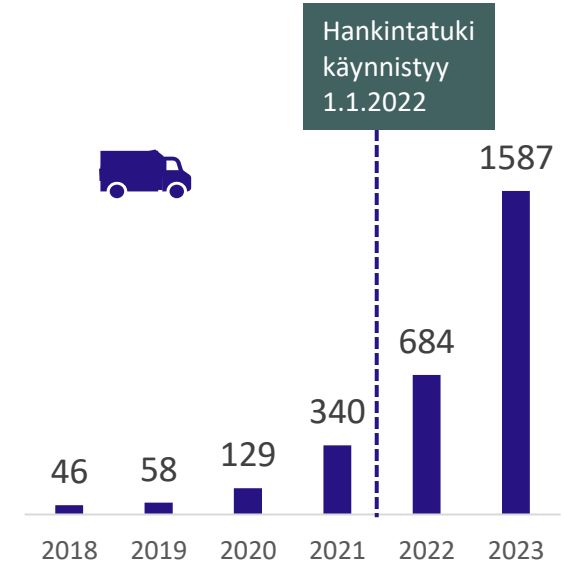
Kaasukuorma-autojen rekisteröintien määrä on tuen vaikutuksesta kasvanut lähes 100 kuorma-auton vuosittaiseen määrään.

Sähkökuorma-autojen ensirekisteröinnit

Sähkökuorma-autojen rekisteröinnit ovat kasvaneet vuosina 2022–2023 moninkertaisiksi.

Sähköpakettiautojen ensirekisteröinnit

Sähköpakettiautojen rekisteröintien määrä on lähtenyt nopeaan kasvuun vuosina 2022–2023.

Kaasukuorma-autojen hankintatuen rajoitusten poistaminen on tärkeä uudistus, joka tulisi saattaa voimaan mahdollisimman pikaisesti

- kotimaisen biokaasun käyttäminen raskaan liikenteen käyttövoimana on yksi tärkeimmistä lähitulevaisuuden keinoista tavaraliikenteen päästöjen vähentämiseen
- suurin osa kuljetusyrityksistä ei ole voinut hakea kaasukuorma-autojen hankintatukea enää 31.12.2023 jälkeen, sillä tuki rajautuu tällä hetkellä de minimis -asetuksessa olleen rajauksen takia vain sellaisiin kuorma-autoihin, joita ei käytetä tieliikenteen tavarakuljetuksiin
- tämä rajaus poistui uudistetusta de minimis -asetuksesta joulukuussa 2023, joten on tärkeää, että hankintatukilaki päivitetään siten, että jatkossa tukea voi hakea kaasukuorma-auton hankintaan riippumatta siitä, millaiseen kuljetustehtävään autoa käytetään
- biokaasun liikennekäytön kasvu vähentää myös dieselpolttonesteen hintapaineita vähentämällä tarvetta täyttää jakeluvelvoitetta hinnaltaan kalliilla uusiutuvalla dieselillä
- kaasukuorma-autojen hankintaan on tullut tukikauden katkeamisen takia markkinahäiriö, joten olisi erittäin tärkeää saattaa uusi laki voimaan mahdollisimman pikaisesti

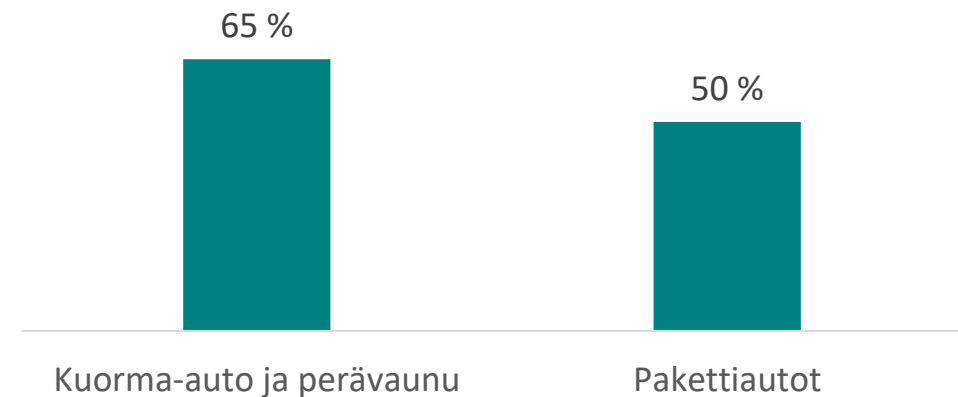
Kaasu-, sähkö- ja vetykäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatuen jatkaminen

- hankintatukia koskeva laki on voimassa vuoden 2028 loppuun asti, jotta tukea voidaan kohdistaa hakemusten kohteena olevien tulevana vuosina rekisteröitävien autojen hankintaa
- kannusteen hakuaika päättyy kuitenkin lain soveltamisalaa koskevaan pykälän mukaisesti jo 31.12.2024
- hakuaikaa tulisi vireillä olevan lakimuutoksen yhteydessä pidentää siten, että tukea voisi hakea 31.12.2027 asti
- tukien hakuajan jatkamisella on elinkeinoelämän laaja tuki, sillä käyttövoimamurros on alkuvaiheessaan ja talouden matalasuhtanne hidastaa sen etenemistä
- hakuajan pidentäminen mahdollistaisi hakemusten jättämisen joustavasti lain voimassaolon aikana määrärahatilanteen mukaisesti ja varmistaisi, että tuelle myönnetty määräraha saataisiin sille varattuun käyttöön

Sähkö- ja kaasukäyttöisten kuorma- ja pakettiautojen hankintatuen määrärahaa on vielä reilusti jäljellä

- kuorma-autojen hankintatukiin on vuosille 2022-2024 varattu yhteensä noin 6,0 miljoonan euron määräraha ja pakettiautojen tukiin 6,0 miljoonan euron määräraha
- paketti- ja kuorma-autojen heikon markkinatilanteen takia hankintatukiin varattuja määrärahoja ei ehditä kuluvan vuoden aikana kokonaan käyttää
- Traficomien arvion mukaan kuorma-autoille varattua määrärahaa olisi vuoden lopussa jäljellä noin 1,0 miljoonaa euroa ja pakettiautoille varattua tukimäärärahaa noin 2,2 miljoonaa euroa
- merkittävä osa määrärahasta jäisi käyttämättä hakuajan päättymisen takia, vaikka laki on voimassa vuoden 2028 loppuun asti

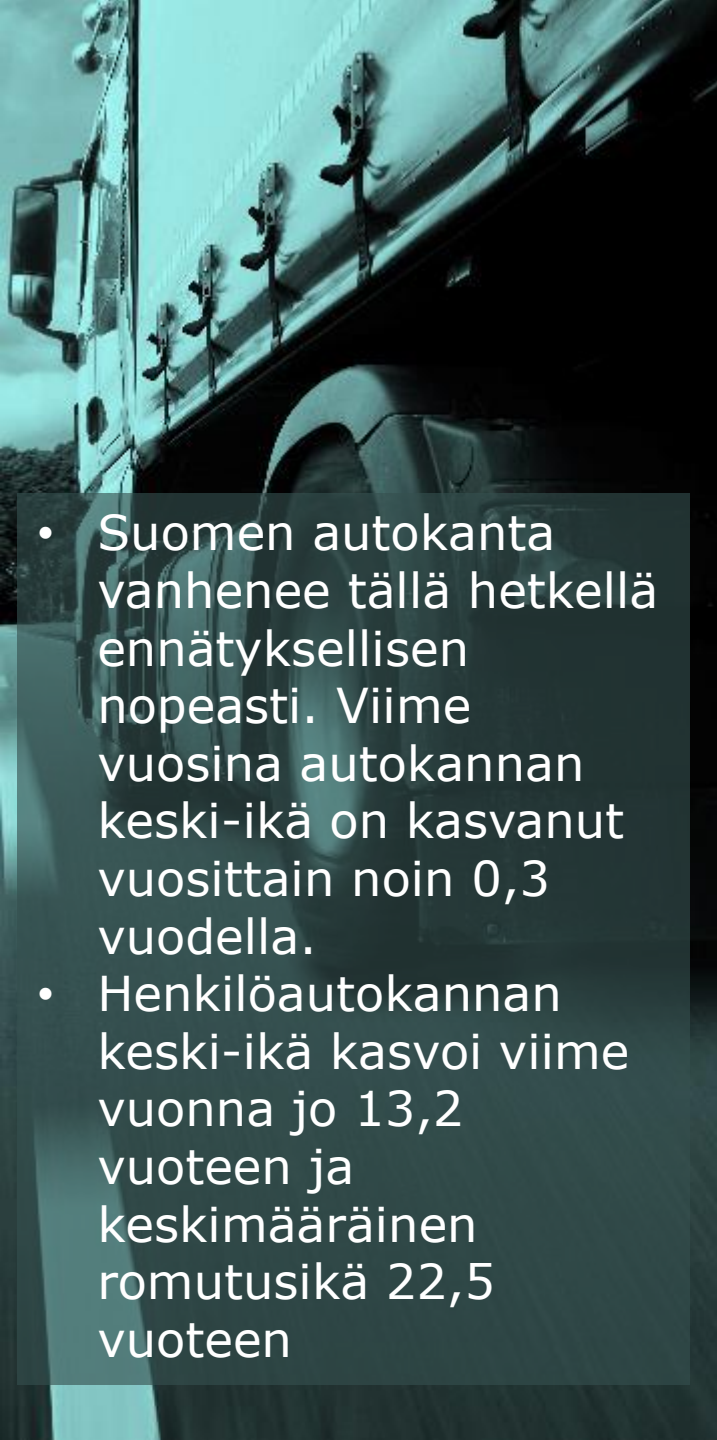
Budjetista varatut määrärahat
7.5.2024

Miksi hakuajan jatkaminen on juuri tässä markkinatilanteessa tärkeää?

- kuljetusalan investointinäkymät ovat poikkeuksellisen heikot, sillä kuljetuskysyntä on talouden taantuman takia vähentynyt ja korkotason nousu on vähentänyt yritysten investointimahdollisuuksia
- tuen päättymisen osuisi kaasu- ja sähkökuorma-autokannan orastavan kasvun kannalta huonoon ajankohtaan
- hankintatuen laajeneminen kaikkiin kaasukuorma-autoihin voi astua voimaan lain käsittelyn vaatiman ajan takia vasta kesällä, jolloin kaasukuorma-autojen tukihakemusten haku aika jäisi tältä vuodelta vain kuuden kuukauden mittaiseksi ja niiden hankinta vähenisi
- ilman hakuajan jatkamista vetykäyttöisten autojen tukikausi jäisi vain vuoden mittaiseksi
- vaikka hankintatuen budjetista päätetään jatkossakin vuosittain, näkymä pitkäaikaisesta tuesta parantaisi merkittävästi yritysten investointivarmuutta
- koska vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävät ajoneuvot ovat tuesta huolimatta selvästi dieselkäyttöisiä autoja kalliimpia, yritykset jakavat investoinnit tyypillisesti useille vuosille
- tukikauden jatkaminen vuosille 2025–2028 antaisi yrityksille mahdollisuuksia sovittaa hankinnat kalustokiertoon ja jaksottaa investoinnit pidemmälle ajanjaksolle

Konversiotuet eivät ole tehokas päästövähennyskeino

- Suomen autokanta vanhennee tällä hetkellä ennätysellisen nopeasti. Viime vuosina autokannan keski-ikä on kasvanut vuosittain noin 0,3 vuodella.
- Henkilöautokannan keski-ikä kasvoi viime vuonna jo 13,2 vuoteen ja keskimääräinen romutusikä 22,5 vuoteen
- taloudelliset tuet on päästöjen vähentämisen ja käyttövoimamurroksen edistämisen kannalta kustannustehokkainta suunnata autokannan uudistamiseen eikä autokannassa jo olevien autojen käyttövoimakonversioihin
- käyttövoimamuunnokset eivät vähennä liikenteen hiilidioksidipäästöjä, sillä uusiutuvien polttoaineiden jakelu perustuu jakeluvelvoitteeseen, jonka mekanismi ei suosi 100-prosenttisesti jaeltavia biopolttoaineita - liikenteeseen jaellun E85-polttoaineen jakelun kasvu ei lisäisi uusiutuvien polttoaineiden osuutta jaellusta polttoaineesta, sillä jaeltu korkeaseosetanoli vähentäisi etanolin sekoitustarvetta E5- ja E10-laatuisiin bensiineihin
- autoliikelle konvertoidut ajoneuvot ovat ongelmallisia, sillä autovalmistajan vastuu ja takuu polttoaineen syöttöjärjestelmästä ja moottorin toiminnasta päättyvät, mikäli autoon tehdään käyttövoimakonversio
- käyttövoimamuutokset vaikuttavat auton tekniseen toimivuuteen, sillä muutossarjan laitteilla muutetaan ja ohitetaan auton eri tunnistimien lähettämiä tietoja
- ajoneuvon alkuperäinen valmistaja tai auton jälleenmyyjä eivät voi taata auton päästöjen lainmukaisuutta tai moottorin tai auton polttoaineen syöttöjärjestelmän asianmukaista toimintaa, mikäli autoon on tehty käyttövoimamuutos